

PLÁN ČINNOSTI

VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V OLOMOUCI

NA ROK 2024

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Vlastivědné muzeum v Olomouci (dále jen VMO), p. o., je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, sídlí na adrese Náměstí republiky čp. 5 Olomouc 77900.

Statutárním zástupcem je Mgr. Jakub Ráliš, ředitel.

Vlastivědné muzeum v Olomouci, příspěvková organizace byla zřízena na základě Zřizovací listiny vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 20. 12. 2001.

Jedná se o zřizovací listinu Vlastivědného muzea v Olomouci ze dne 20. 12. 2001, ve znění změn provedených dodatkem č. 1 ze dne 18. 12. 2002, dodatkem č. 2 ze dne 12. 11. 2003, dodatkem č. 3 ze dne 12. 11. 2003, dodatkem č. 4 ze dne 31. 3. 2005, dodatkem č. 5 ze dne 21. 1. 2008, dodatkem č. 6 ze dne 14. 7. 2008, dodatkem č. 7 ze dne 27. 7. 2009, dodatkem č. 8 ze dne 25. 9. 2009, dodatkem č. 9 ze dne 29. 1. 2013, dodatkem č. 10 ze dne 21. 5. 2013, dodatkem č. 11 ze dne 26. 11. 2013 a dodatkem č. 12 ze dne 19. 9. 2014.

Vlastivědné muzeum Olomouc, příspěvková organizace vznikla rozhodnutím Ministerstva kultury České republiky č. j. 13998/2001 ze dne 13. 9. 2001 s účinností od 1.10.2001 se příspěvková organizace Vlastivědné muzeum v Olomouci, IČ 00100609 stala příspěvkovou organizací Olomouckého kraje. Olomoucký kraj v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, v platném znění a ustanovením § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. j) a § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), vydává po schválení Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 20. 12. 2001 zřizovací listinu pro příspěvkovou organizaci.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva kultury. Vlastivědné muzeum v Olomouci (dále jen „organizace“) plní funkci muzea ve smyslu ustanovení §10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů a není zapsána v obchodním rejstříku.

OBSAH

Obecný úvod	4
I. 150 LET ZA NÁMI: POHLED DO BUDOUCNOSTI	5
Výstavní činnost a edukační činnost	6
Sbírkotvorná a další odborná činnost	6
Financování	6
Organizace a systémy	7
Vizuální identita, propagace a vzdělávání	7
Zapojení komunity/veřejnosti	7
Technické a správní výzvy a plány	8
II. PŘEHLED HLAVNÍCH ČINNOSTÍ VMO PRO ROK 2024 V BODECH.....	9
III. NÁVRH HLAVNÍHO PLÁNU INVESTIČNÍCH AKCÍ NA ROK 2024	11
IV. PODROBNÝ PLÁN ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ VMO	12
1 Plán činností Oddělení komunikace a PR VMO, CMP na rok 2024	12
1.1 Realizace krátkodobých výstav dle plánu na rok 2024	13
1.2 Technické a produkční zajištění kulturního programu	14
1.2.1 Výstavy roku 2024 dle prostor VMO	14
1.2.2 Kulturní a vzdělávací akce na Zámku ČPK a ABL	14
2 Plán činnosti Historického oddělení VMO na rok 2024	15
3 Plán činností Přírodovědného oddělení VMO na rok 2024	17
4 Plán činnosti Oddělení péče o sbírky VMO v roce 2024	21
5 Plán činnosti TLK VMO na rok 2024	22
6 Plán činnosti zámeckého areálu Čechy pod Kosířem a ABL pro rok 2024	23
Provoz zámeckého parku	23
Prohlídkové trasy	23
Propagace	24
Edukace	24
Zaměstnanci	24
Akce	24
7 Plán činnosti – Produkční a provozní oddělení VMO na rok 2024	26

OBECNÝ ÚVOD

Návrh plánu činnosti je strukturován do 4 částí. První část se věnuje obecnému úvodu a formování vize pro rok 2024 s přesahem do střednědobého plánování. Druhá část je stručný přehled hlavních činností sumarizovaný v bodech, který doplňuje třetí část, týkající se návrhu potřebných investičních akcí pro rok 2024 bez přesahu do dalších let. Závěrečná část je potom věnována po- drobnému výčtu plánů činností jednotlivých oddělení a součástí VMO, které probíhají buď pravidelně nebo jsou nově plánovány.

VMO je v regionálním moravském kontextu velkou institucí se značně rozmanitými a odlišnými druhy činností, a proto považujeme za nutné i návrh plánu činnosti zpracovávat touto rozsáhlejší bodově strukturovanou formou, která zdůrazňuje i partikulární činnosti jednotlivých oddělení v rámci muzejního roku.

I. 150 LET ZA NÁMI: POHLED DO BUDOUCNOSTI

Kromě akutních výzev v oblasti správy budov, které jsou buď v řešení a v roce 2024 bude tento proces pokračovat nebo je nutné proces plánování a řešení zahájit, VMO jako celek plánuje pozornost v roce 2024 zaměřit na dokončení organizačních změn a konsolidaci těch již proběhlých nebo částečně připravených v letech 2022 a 2023.

Zásadním bodem pozitivně ovlivňujícím možnosti plánování a realizace ve všech oblastech činnosti je předpoklad že v roce 2024 již nebude běžný chod VMO zatížen digitalizační projekty spojenými s trestními kauzami vzniklými v roce 2021. Podstatným faktem je také předpoklad navýšení provozního a personálního rozpočtu v dříve silně podfinancované instituci na úroveň střednědobé udržitelnosti.

VMO je institucí, která na jedné straně plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva kultury. Již tato činnost samotná vytváří důležitou pozici instituce v kulturním kontextu města a regionu. Z pohledu aktuálních společenských výzev má ovšem velká instituce jako VMO mnohem širší povinnosti v rámci svojí společensko-kulturní a vzdělávací činnosti, kde spolu s dalšími důležitými institucemi města a regionu vytváří a formuje samo kulturní dědictví, které je pak jeho úkolem uchovávat dle zákona o muzejní činnosti.

Muzeum tedy neexistuje (nechce a ani nemůže existovat) ve vzduchoprázdnu či za neprůstřelným sklem, kde by se jako nezávislý pozorovatel staralo, uchovávalo a deponovalo „kulturní dědictví“ které vytváří „ostatní“. Naopak. Musí být jedním z nejdůležitějších hráčů a tvůrců kultury na všech úrovních v regionu. Kde kulturou můžeme rozumět v nejširším etymologickém smyslu „to co je dobré pěstovat a uchovávat“. Muzeum musí být živou a aktivní institucí. Tedy přeneseně chrámem moudrosti a inspirace. Ne „mauzoleem“, kde se pouze ukládá hmotné kulturní dědictví.

Jedním z hlavních úkolů pro rok 2024 bude kromě debaty nad dlouhodobou koncepcí a rolí VMO pod vedením zkušených odborníků a mediátorů, také širší společenská, odborná a politická debata o měnící se roli regionálního muzea v 21. století. S obsahem této debaty VMO významně pomůže a podpoří již v roce 2023 získaná prestižní pětiletá akreditace Erasmus+, zaměřená na výměnu a získávání zkušeností s prestižními zahraničními institucemi podobného typu, právě v oblasti vzdělávací činnosti a roli muzei v moderní společnosti.

VMO v roce slaví 100 (resp. již 140 a 150) let od svého založení a konsolidace. Naším úkolem pro rok 2024, stejně jako se tomu děje celosvětově v rámci muzejní komunity (ICOM) debatovat o prohloubení a udržení smyslu existence muzejních institucí regionálního typu pro následujících 150 let.

Výše zmíněným úkolům a výzvám plánuje VMO čelit precizní prací na několika více či méně tradičních úrovních činnosti muzea.

VÝSTAVNÍ A EDUKAČNÍ ČINNOST

V roce 2024 se VMO podílelo na rozšíření činnosti Centra muzejní pedagogiky, které bylo založeno ve spolupráci s Univerzitou Palackého v roce 2023. K činnosti CMP se připojí z našeho regionu Vlastivědné muzeum Jesenicka a Muzeum v Uničově. Budeme dále usilovat i o zapojení dalších regionálních partnerů. Spolupracujícími institucemi se stanou také Muzeum hlavního města Prahy a Muzeum Královéhradeckého kraje. Kromě zajištění kvalitního edukačního obsahu pro VMO bude cílem spolupráce výměna zkušeností a příprava společných konferencí a grantových příležitostí. Dalším cílem je zvyšování kvality a vzdělávacího potenciálu muzeí ve spolupráci s dalšími institucemi, veřejností a odborníky v oboru pedagogiky. Výstavní činnost bude v roce 2024 výrazně omezena probíhající rekonstrukcí kostela sv. Kláry, jejíž ukončení je plánováno na léto 2024. Následně dojde k realizaci hlavní profilové výstavy roku 2024 a 2025 – Příběhy palných zbraní, která bude zahajovací a centrální událostí celoročního edukačně-výstavního programu VMO pro rok 2024 a 2025 s názvem Obrana. Tento cyklus bude dělen do čtvrtletí jednotlivými podtématy, jako je obrana a spravedlivá válka, obrana hodnot a svobody, obrana v přírodě, obrana lidského organismu. Tento dramaturgický přístup bude ovlivňovat i další plánování výstavní a edukační činnosti v následujících letech vždy v 12–18 měsíčních cyklech. Jak je zjevné již z názvů okruhů cyklus bude pojímám interdisciplinárně, bude velmi bohatý na přednáškovou činnost a doprovodné edukační akce a bude vždy realizován v efektivní míře s maximálním zapojením externích partnerských institucí. V první polovině roku bude věnována menším výstavním projektům jako například prezentace uměleckých děl ze sbírek VMO, které prošli v roce 2023 nákladnou a náročnou restaurací ve spolupráci s Univerzitou v Pardubicích. Do zahájení výstavního cyklu Obrana celá budova VMO ožije partnerskou výstavou s nadací Sirius „Žijí mezi námi“ věnované pochopení a inkluzivnímu prožitku života lidí s handicapem.

SBÍRKOTVORNÁ A DALŠÍ ODBORNÁ ČINNOST

Hlavní výzvou v rámci odborných činností pro rok 2024 je bezpochyby pravděpodobně největší událost v systému sbírkové a odborné činnosti v posledních 30 letech a to je plánovaný přechod na nový evidenční prezentační a digitalizační IT systém. Tento krok zásadním způsobem posune VMO a další muzea olomouckého kraje mezi moderní instituce a umožní plnit povinnosti související se sbírkovou činností systematičtěji a efektivněji. Předpokládáme, že přechod systematizace a kontrola vstupů do značné míry plně vytíží odborné pracovníky, kromě plánované činnosti nejen v roce 2024 ale také minimálně v následujících 3–5 letech. Je proto mimo jiné bezpodmínečně nutné odborným pracovníkům opět poskytnout vyhovující pracovní prostředí a zázemí, o které VMO přišlo díky havarijnímu stavu objektu na Denisově ulici. V ostatních ohledech bude VMO naplňovat svoji roli sbírkotvorné muzejní instituce, jak jí ukládá zákon (viz podrobný popis plánu práce odborných oddělení). Akviziční činnost předpokládáme ve stejném objemu jako v letech 2022 a 2023, kdy byl její objem navýšen tak, aby bylo možné získat do sbírek alespoň ty nejzásadnější artefakty související s naším regionem. V rámci odborných, především edukačních a výzkumných činností bude VMO spolupořadatelem několika významných mezinárodních konferencí a bude také participovat finančně nebo personálně na výzkumných výstupech např. s Univerzitou Palackého a dalšími institucemi. Nedílnou součástí této činnosti bude také snaha instituce znovu se formálně etablovat jako veřejná výzkumná instituce s přístupem k podpoře vědy a výzkumu a výstupů vědeckého bádání.

FINANCOVÁNÍ

Kromě snahy znovu získat možnost financovat vědeckou práci jinak než z rozpočtového příspěvku zřizovatele je zásadní výzvou i další diverzifikace financování. VMO je z hlediska financování prodlouženou rukou Olomouckého kraje jako většina příspěvkových organizací. Další externí zdroje financování, ať už je to příjem ze vstupného, doplňková činnost nebo grantové příležitosti jsou ovšem naprosto zásadní a umožňují muzeu realizaci nad rámec standardního provozu běžných zákonných činností. Budeme se tak soustředit na daty a fakty řízenou analýzu směřující k maximalizaci zisků při zachování cenové bezbariérovosti a dostupnosti pro nejširší veřejnost. Součástí této snahy bude také realizace odborného sociologického průzkumu zaměřeného na získání dat pro dlouhodobou koncepci VMO, ale také zefektivnění příjmů a návštěvnického zážitku.

VMO se v minulých 2 letech povedlo uspět v množství grantových (neinvestičních) výzev a vytvořit partnerství s dalšími institucemi typu Univerzita Palackého, která vedla k možnosti vzniku finančně náročnějších projektů, než bylo v minulosti obvyklé. Na tento trend se budeme zaměřovat a v roce 2024 bude pozornost VMO silně upřena i na možnosti získávání zdrojů a dokončení již předjednaných partnerství ve veřejném, ale také soukromém sektoru. Předpokládáme opět úspěšnost v grantech nejrozličnějších typů Ministerstva kultury, ale budeme se také soustředit na nově připravované výzvy v rámci programu OP JAK, Visegrad fund a dalších.

ORGANIZACE A SYSTÉMY

Jasným cílem pro rok 2024 je také dokončení a implementace organizačních změn započatých v roce 2022 a 2023. Za nejdůležitější je možné považovat rozšíření a konsolidaci činnosti nově vzniklého oddělení pro péči o sbírky. Zde dojde k navýšení stavu restaurátorů a také navýšení počtu knihovníků tak, aby se proporčně péče o knihovní fond alespoň blížila evropským a potažmo olomouckým knihovnickým standardům. Po více než roce testování ideálních modelů fungování dojde také k finální konsolidaci a reorganizaci produkčního a provozního oddělení, kde vzniknou pozice vedoucího expozic a výstavní činnosti a designéra a 3D modeláře.

V roce 2024 bude dále zdokonalován úspěšně zavedený týmový projektový přístup k řízení a kontrole u produkce veškerého obsahu vytvářeného ve VMO. Bude také znovu obsazena pozice odborného náměstka a nově také náměstka pro provoz a produkci. Dále dojde již v první polovině 2024 k celkové digitalizaci procesů ve VMO. V roce 2023 byl úspěšně zaveden systém zálohování do cloudu a pracovní prostředí Google Workspace, které spolu s platformou Trello slouží pro vnitřní komunikaci a organizaci práce a kontroly výstupů. Na tento trend navážeme kompletní digitalizací interních procesů ve VMO od objednávání vnitřní finanční kontroly až po cestovní příkazy. Důležitým úkolem vytyčeným ekonomickým oddělením VMO je pro rok 2024 kompletní revize všech vnitřních norem tak, aby správně reflektovaly současnou legislativu, ale také odpovídaly realitě a potřebám muzea jako moderní instituce v 21. století.

VIZUÁLNÍ IDENTITA, PROPAGACE A VZDĚLÁVÁNÍ

V oblasti komunikace a PR došlo již v roce 2023 k úzké integraci oddělení do všech procesů vzniku obsahu ve VMO. V roce 2024 dojde ke konsolidaci nově zřízeného oddělení a zvýšení jeho stavů a jeho efektivnímu prolínání s CMP v rámci přípravy a propagace edukačních a sbírkotvorných činností. V první polovině roku by mělo dojít k druhé fázi implementace nové vizuální identity VMO, na které již muzeum pracuje od roku 2023. Konkrétně se jedná o fyzickou implementaci v budovách VMO. Tento proces je finančně náročnější a VMO ho plánuje spojit se základní revitalizací návštěvnických prostor VMO. V roce 2024 bude také pokračovat plnění harmonogramu stanoveného ve spolupráci s externí HR agenturou. Cílem bude vytvoření částečného úvazku pro HR pracovníka, který bude řídit rozsáhlou agendu péče o zaměstnance, zvyšování kompetencí a vzdělávání především středního managementu. Součástí tohoto již realizovaného plánu jsou pravidelné měsíční týmové vzdělávací kurzy pro střední management a větší podoba odborného a dalšího vzdělávání zaměstnanců včetně možností zahraničních stáží.

ZAPOJENÍ KOMUNITY/VEŘEJNOSTI

Otevřené a participativní muzeum je celosvětově přijímaný koncept v rámci muzejní komunity. VMO bude od roku 2024 precizněji definovat činnosti a cíle směřující k maximálnímu zapojení veřejnosti a její účasti na uchovávaní kulturního dědictví a tvorbě kulturního prostředí našeho města a regionu.

Tím nejdůležitějším startovacím bodem pro spolupráci s komunitou v roce 2024 bude zjištění sociologických faktů o komunitě a jejímu vztahu k muzeu jako instituci znalosti jeho činnosti, nebo samotné existence muzea. Budeme pravidelně pořádat události zaměřené na místní komunitu, jako jsou tematické dny otevřených dveří. Je připravován festival spojený s regionálními tradicemi, samozřejmě jsou již koncerty, divadelní představení a další kulturní a vzdělávací akce, které přilákají různé věkové skupiny.

Plánujeme realizaci komunitního jarmarku v prostorách muzea, jenž bude navazovat na letní příměstský tábor, eventy pro veřejnost s doprovodným edukačním programem jako 200 let od narození Bedřicha Smetany, velikonoční a vánoční edukační rodinné hry, Dušičky, Den veteránů a mnoho dalších doprovodných programů.

Budeme rozšiřovat aktuální nabídku stálých vzdělávacích programů pro MŠ, ZŠ a SŠ, kterých aktuálně nabízíme celkem 14, včetně několika krátkodobých, kam jsou řazeny též speciální vánoční a velikonoční workshopy nebo celorodinné edukační hry. Vzdělávacích programů se zúčastnili žáci a jejich pedagogický dozor z více než 80 škol a jiných vzdělávacích institucí Olomouckého kraje a okolí. Ve snaze získávat nové kontakty budeme i nadále pokračovat. Naše činnost bude navazovat na již započatou adaptaci edukačních programů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále budeme nabízet speciální programy pro dětské skupiny a různé komunitní organizace s cílem přiblížit kulturní dědictví prostřednictvím interaktivních lekcí, workshopů a her. To bude zahrnovat praktické aktivity, jako je výroba tradičních předmětů, nebo historických rekonstrukcí. Zásadní bude nejen spolupráce s aktéry formálního vzdělávání a přizpůsobování programu jejich potřebám, ale také jejich přímá účast na jejich tvorbě. V rámci Centra muzejní pedagogiky byla navázána spolupráce se studenty Pedagogické a Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. O navázání hlubší spolupráce s Přírodovědeckou fakultou budeme blízkém časovém horizontu usilovat.

V 2/2 roku 2024 pozveme členy komunity k aktivní účasti na tvorbě výstav a to konkrétně v tématech život s handicapem a cyklu Obrana hodnot. To bude zahrnovat sběr příběhů od místních obyvatel, zapojení do kurátorského procesu nebo umožnění komunitě sdílet své vlastní příběhy a artefakty. Budeme pravidelně pořádat diskuzní fóra, setkání s odborníky nebo debaty týkající se regionální historie, kulturních témat nebo aktuálních událostí, které mohou ovlivnit komunitu. Zabezpečíme, aby aktivity muzea byly přístupné pro různé skupiny ve společnosti, včetně seniorů, lidí se zdravotním hendikepem, či menšinových skupin. Zohledníme různorodost komunity, což bude klíčové v následujících letech pro vytvoření inkluzivního prostředí. Muzeum nesmí být pouze místem pro elity, ale přístupnost nesmí na druhou stranou jít ruku v ruce s devalvací hodnoty vlastní tvorby a prezentovaného obsahu. Budeme dále navazovat spolupráce s dalšími místními organizacemi, jako jsou školy, knihovny, neziskové organizace nebo podniky, pro společné akce a projekty, které podporují kulturní uvědomění a integraci. Zapojení komunity bude zásadní pro muzeum, protože umožní přiblížit kulturní dědictví širšímu okruhu lidí, rozvíjet vztahy a důvěru mezi muzeem a komunitou a vytvořit prostředí, které bude reflektovat a sloužit potřebám místních obyvatel.

TECHNICKÉ A SPRÁVNÍ VÝZVY A PLÁNY

VMO bude i v roce 2024 čelit zásadním problémům a výzvám v rámci řádné správy a údržby budov, které jsou často kulturními památkami. Instituce ovšem může těmto problémům čelit s mnohem větším klidem a rozvahou než v minulosti, jelikož většina zásadních problémů již byla identifikována a je s nimi do určité míry tak jak to situace dovolí nebo vyžaduje pracováno. Zjednodušeně by se dalo říci, že v roce 2024 by již neměli vypadávat další kostlivci ze skříně, spojení s nedokonalou správou budov v minulosti ze strany VMO. Samotná správa historických objektů sebou samozřejmě nese jistá úskalí a výzvy, které jsou ovšem do značné míry předvídatelné a budou zřizovateli systematicky oznamovány. Z nehavarijních problémů se VMO v průběhu příštích 2 let nevyhne nutnosti výměny tepelných zdrojů v některých nebo všech objektech, které jsou zastaralé poruchové a neúsporné. Nevyhne se pravděpodobně také výměně výtahů, které jsou dle technických revizí již za hranou opravitelnosti v případě větší poruchy.

Po podrobné analýze stavu z roku 2023, kdy došlo k nadefinování dlouhodobě neřešených problémů a nutných oprav, bude v roce 2024 systematicky a maximálně hospodárně postupováno v opravě a údržbě budov, zázemí a prostředí VMO. Pokud odhlédneme od havarijních problémů, které je vždy nutné řešit s maximální urgencí s ohledem na nutnost zabránit dalším škodám na majetku a zdraví, má aktuálně VMO zpracován jasný a systematický postup včetně finanční náročnosti tohoto postupu. Což bude ve střednědobém horizontu směřovat k nápravě a normalizaci situace ve správě budov, která byla objektivně více než 20 let podceňována, a to především ze strany vedení VMO.

Před VMO tedy jsou zásadní velké havarijní a nehavarijní výzvy v rámci údržby majetku a oprav. Ty jsou ovšem jako vše ostatní odvislé od finančních možností zřizovatele a ekonomické reality jak kraje, tak ČR, což vedení VMO i jeho zaměstnanci reflektují.

V současné době se dá znovu konstatovat, že VMO již nemá žádné neznámé proměnné v rámci údržby majetku a plánování. Veškeré krátkodobé problémy a plány byly oznámeny zřizovateli formou investičních plánů, které se promítají i do tohoto návrhu plánu činnosti VMO. Povedlo se také konsolidovat a obsadit oddělení provozu a správy budov vysoce kvalifikovanými a zkušenými pracovníky, kteří aplikují svoje znalosti ze soukromé i veřejné sféry do problematiky skutečně efektivního plánování a řádných oprav údržby, tak aby VMO dostávalo svým povinností řádného správce majetku.

II. PŘEHLED HLAVNÍCH ČINNOSTÍ VMO PRO ROK 2024 V BODECH

Odborná sbírková činnost a restaurátorská činnost

- Nákup a přechod na nový evidenční systém
- Konsolidace nově ustanoveného oddělení péče o sbírky
- Podrobněji viz popis u odborných ústavů

Hlavní výstavní a edukační činnost

- Realizace profilové výstavy Příběh palných zbraní
- Příprava a spuštění celoročního tématu Obrana od konce roku 2024
- Komunitní partnerská výstava „Lidé od vedle“
- Výstavní prezentace nejzajímavějších náročných restaurátorských projektů
- Podrobněji viz další výstavní činnost na straně 14

Rozvoj komunitních partnerských vztahů

- Identifikace a navazování partnerství s místními komunitami
- Společné organizování akcí a programů s partnery

Udržitelnost a ekologická odpovědnost

- Implementace udržitelných praktik v muzejních provozech
- Vzdělávání veřejnosti o důležitosti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje

Propagační a komunikační činnost

- Fyzická implementace nové vizuální identity VMO v objektech VMO
- Tvorba nových moderních webových platforem s důrazem na prezentaci novou vizuální identitu VMO. Více viz str. 13

Spoluorganizace festivalů konferencí a dalších akcí

- Festival Baroko
- AFO
- Národní soutěž amatérské fotografie
- Expedice Olomouc – badatelská soutěž pro nadané
- Mezinárodní sympozium Řemeslo a architektura
- Mezinárodní konferenci AI a kultura
- Mezinárodní konference ve spolupráci s AVČR a UP
- Mezinárodní panelová debata – Co je muzeum a kam směřuje v 21. století
- Mezinárodní konference Zapomenuté Sudety

Edukační a kulturně-výchovná činnost

- Rozšíření a konsolidace Centra muzejní pedagogiky (CMP) spolu s UP
- Zapojení dalších regionálních i národních partnerů do projektu CMP
- Rozšíření spolupráce se školami a pedagogy na všech úrovních
- Tvorba nového edukačního obsahu
- Tvorba edukačního a zábavného obsahu pro všechny objekty VMO (exit games, hádanky, turistické hry)
- Rozšíření spolupráce s Univerzitou Palackého na badatelských a studijních stážích
- Zavedení stabilního programu víkendových popularizačních a vzdělávacích tematických akcí

Péče o zámecký areál a park v ČPK a park v ABL

- Zahájení projektu revitalizace rybníků v zámeckém parku v ČPK
- Debata o další etapizaci VI. etapy opravy zámku ČPK

Provoz a bohatý kulturní program v ABL a ČPK

- Podrobněji viz str. 23

Digitalizace a elektronizace ekonomického a personálního úseku

- Dokončení elektronizace veškerých vnitřních procesů VMO (oběh dokladů, cestovní příkazy atd.)
- Dokončení elektronizace vstupu do veškerých prostor VMO
- Připojení na pult centrální ochrany HZS

Revize norem

- Komplexní audit a revize vnitřních norem VMO
- Komplexní revize a příprava nového systému kompetenčních náplní práce včetně kompletní revize všech norem spojených s personálním oddělením

Rozvoj tématu východní/moravské Sudety a zmizelé tradiční lidové kultury

- Ve spolupráci s německými partnery – konference Zapomenuté moravské Sudety (spojená Evropa a německy mluvící východ)
- Spolupráce na odborné a restaurátorské úrovni se spolkem Lubavia na obnově a konzervaci kulturního dědictví v prostoru VP Libavá

Rozvoj a zvýšení vzdělávacích a návštěvnických aktivit Centra pro tradiční lidovou kulturu

- Centrum pro tradiční lidovou kulturu se zaměří na rozšíření svých vzdělávacích programů a návštěvnických aktivit, čímž podpoří hlubší porozumění a zachování kulturního dědictví

Tvorba střednědobé a dlouhodobé koncepce VMO pod dohledem odborníků

- Pro VMO bude vytvořena střednědobá a dlouhodobá koncepce pod vedením odborníků, která zajistí udržitelný rozvoj a efektivní správu instituce

Správa a řádná péče o zvelebování budov svěřených VMO

- VMO přijme zodpovědný přístup k správě a péči o svěřené budovy, s cílem jejich zvelebení a zachování pro budoucí generace

Péče o stálé expozice v kraji

- Spolupráce s národními institucemi v ČR a UP Olomouc
- Šternberk – expozice města v augustiniánském klášteře + Expozice času
- Uničov – expozice města
- Drahanovice – Černá věž
- Olomouc – expozice orloje na radnici města

Závěrem je nutné zdůraznit i dlouhodobé problémy a výzvy, z nichž některé jsou ve stavu havárie a stali se akutním problémem

- Konečná náhrada depozitáře v Chudobíně a dalších nevyhovujících depozitárních prostor (např. v ČPK) v jiném objektu.
- Neuspokojivý stav budov VMO na náměstí Republiky s potřebou celkové rekonstrukce
- Koncepční řešení přebírání uložení a spravování sbírek archeologie ve spolupráci s ACO a UP
- Havarijní stav rybníků v ČPK a částečně v ABL
- Nedokončená rekonstrukce zámku v ČPK
- Havarijní stav depozitáře v objektu ul. Denisova
- Rozvoj koncepce muzejní čtvrti a účast VMO

III. NÁVRH HLAVNÍHO PLÁNU INVESTIČNÍCH AKCÍ NA ROK 2024

Obsahuje i aktuální investiční potřeby, které nebylo možné reflektovat v původním plánu investic. Podrobný plán investičních akcí pro rok 2024 je uveden v příloze Plánu činností 2024.

1	Příprava koncepce postupu a zhodnocení variant pro finální řešení uložení sbírek VMO, případně zahájení realizace
2	Zabezpečení a oprava krovů v „mezipůdří“ objektu Denisova (havarijní stav)
3	Oprava havarijního stavu zábradlí a schodiště na nádvoří objektu Náměstí Republiky č. 5
4	Dokončení vestavby nového WC na hlavní budově VMO v 1. A 3. np.
5	První etapa opravy střechy na objektu Denisova
6	Nákup nového výtahu pro objekt na Náměstí Republiky č. 5
7	II. etapa revitalizace atria VMO a vyřešení odtoku a odvodu dešťových vod z objektu Náměstí Republiky č. 5
8	Revitalizace a oprava rybníků v ČPK
9	Počátek realizace VI. etapy rekonstrukce zámku v ČPK nebo návrh další etapizace
10	Revitalizace návštěvnických prostor VMO
11	Revitalizace oken v ČPK
12	Úprava parkánu ve VMO
13	Nákup výstavní osvětlovací a AV techniky
14	Oprava palisád rybníka v ABL
15	Dokončení revitalizace vstupního objektu v ABL
16	Technická a obsahová revitalizace stávajících stálých expozic VMO
17	Nákup automobilu
18	Nákup a obnova zahradní techniky

IV. PODROBNÝ PLÁN ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ VMO

1 Plán činností Oddělení komunikace a PR VMO, CMP na rok 2024

Vytvoření brandové strategie VMO

- Workshopy a brainstormingy k ujasnění a popsání vizí VMO a jejich následná transformace do brand message/claimu, se kterým budeme pracovat napříč komunikací
- Stanovení SMART cílů
- Nastavení tonality značky

Analýza publika/cílové skupiny

- Na základě průzkumů a analýz sbírat data pro lepší identifikaci zákaznických potřeb (v podstatě zjistit co zákazník zajímá/baví/nebaví)
- Sbírání feedbacku od návštěvníků a kontinuální práce s ním
- Od toho se pak budou odvíjet jednotlivé strategie a taktické kampaně na sociálních sítích

Vytvoření dlouhodobé koncepce VMO

- Spolupráce s vybranou odbornou agenturou na vývoji a formulaci dlouhodobé koncepce pro VMO
- Využití workshopů a brainstormingových setkání pro identifikaci klíčových témat, hodnot a vizí muzea, které budou základem pro dlouhodobou strategii VMO

Rozvoj komunikační strategie

- Integrace zjištěných hodnot a vizí do komplexní komunikační strategie
- Definice jasných komunikačních cílů a strategií pro různé cílové skupiny, v souladu se zjištěnými zájmy a potřebami publika
- Rozvoj nových komunikačních kanálů a taktik, včetně digitálních médií, s cílem rozšířit dosah a zviditelnit VMO a přidružené instituce

Implementace a hodnocení

- Postupná implementace nové koncepce a strategie, s důrazem na flexibilitu a otevřenost k přizpůsobení se novým informacím a trendům
- Pravidelné hodnocení efektivity a dopadu implementovaných strategií a taktik s možností jejich průběžného upravování a vylepšování

User brand experience

- Začít sledovat návštěvnickou cestu od a do z a pracovat s tím

Dokončení procesu implementace nové vizuální identity

- Redesign/nová webová platforma VMO s funkčním eshopem, nový merch

Analýza stávajících a akvizice nových partnerství

- Hlubší propojení spolupráce s UP a městem Olomouc
- Partnerství se společnostmi z komerčního sektoru z oblasti digitalizace, pro které může dávat spolupráce smysl z pohledu jejich CSR

Důraz na vytváření kvalitního video obsahu

- Pomocí video výstupů zatraktivnit a přiblížit koncovému uživateli jedinečnost instituce

Taktické kampaně/projekty k jednotlivým výstavám

– Ve spolupráci s CMP a oddělením produkce exekuvovat marketingové kampaně, které reflektují aktuální moderní trendy s cílem zvyšovat dosah jednotlivých výstav/expozic, ale i instituce jako celku

Popularizace ABL a ZČPK

– Ve spolupráci s CMP vytvoření projektů s cílem popularizace ABL a ZČPK, jakožto klíčových součástí instituce VMO

Popularizace programů VSMO

– Zatraktivnění programů VSMO pod brandem VMO, za účelem „omlazení“ fanouškovské základny jejich eventů (zejména z řad studentů UP) a zvýšení komunikačního dosahu instituce VMO

1.1 Realizace krátkodobých výstav dle plánu na rok 2024

Pokračující výstavy

–**Průmyslové muzeum císaře Františka Josefa v Olomouci** (pokračování výstavy z roku 2023)
–**Černomoří a Ukrajina na historických mapách 16.–18. století** (pokračování výstavy z roku 2023)
–**Kameny pod mikroskopem** (pokračování výstavy z roku 2023)

Nové výstavy roku 2024

Nejstarší fotografi e Olomouce

Komorní výstava v Mánesově galerii představí olomoucké fotografi e z 50. a 60. let 19. století. Pozor- nost bude věnována nejen archivním snímkům, ale také jejich autorům, včetně ukázek charakterizujících produkci nejstarších olomouckých fotoateliérů. Atraktivní zrcadlení proměn města v čase zprostředkují současné komparativní snímky vyfotografované ze stejných míst jako muzejní exponáty.

Tmání

První český animovaný film odehrávající se ve virtuální realitě, který měl premiéru na prestižním festivalu v Benátkách a letos byl nominovaný na Českého lva vypráví příběh boje s depresí a jejího překonávání. Skrze atraktivní platformu VR umožní návštěvníkům nahlédnout a pochopit depresivní stavy ale ukáže také, jak se s nimi naučit pracovat.

44. ročník Národní soutěže amatérské fotografi e

Národní soutěž fotografi e je přehlídkou toho nejzajímavějšího, co se odehrává v oblasti zájmové fotografi e. Účastní se jí autoři, kteří nejsou na své tvorbě existenčně závislí. Jde o jednu z posledních soutěží, kde porota (v roce 2024 ve složení Jindřich Štreit, Dana Kyndrová, Věra Matějů, Petr Zatloukal, Svatopluk Klesnil, Daniel Schulz a Miroslav Zátka) vybírá z fotografi í vytištěných na papíře. Každoroční putovní výstavu nejlepších snímků doprovázejí přednášky významných fotografů a workshopy pro veřejnost.

Restaurátorské projekty VMO (výběr)

Jedná se o výstavní projekt VMO, kdy každý rok budou veřejnosti prezentovány nejcennějších nově zrestaurovaných exponátů. Jako první se představí obraz „Sestra“ (aneb Hádanka portréту mladé dámy). Pomyslně bude návštěvník uveden do pracovny kurátora a dílny restaurátora, kde se mu představí procesy zkoumání a obnovy této podobizny. Průzkumy díla totiž mimo jiné odhalily dávno zapomenuté informace, které doplní dosavadní znalosti o životě a tvorbě malíře Josefa Kesslera.

Lidé od vedle

Tato výstava svým obsahem cílí především na děti a školní mládež a proto je připravena tak, aby si ji školy mohly zařadit do svého vzdělávacího systému. Výstava přiblíží co nejvíce dětem po celé České republice život lidí se zdravotním postižením.

Příběhy palných zbraní

Společný výstavní projekt VMO a VČM představí ucelenou kolekci palných zbraní vytvořených a užívaných od počátku 17. století po současnost. Výstava zaměřená zejména na zdůraznění různorodosti užití, funkce a vzhledu palných zbraní v průběhu staletí, přiblížení procesu jejich výroby a řemeslného zpracování a v neposlední řadě i uplatnění technologických novinek a zajímavostí při jejich vzniku si klade za cíl oslovit jak zájemce o problematiku militarií z řad odborné veřejnosti, tak i běžné návštěvníky všech věkových skupin. Vedle nevšedního zážitku pro ně bude připraven stejnojmenný katalog výstavy a řada zajímavých doplňkových předmětů.

Vzdělávací a výstavní cyklus „Obrana“

Tento interdisciplinární vzdělávací a výstavní cyklus bude dělen do čtvrtletí jednotlivými podtématy. Konkrétně „obrana a spravedlivá válka“, „obrana hodnot a svobody“, „obrana v přírodě“, „obrana lidského organismu. Tento dramaturgický přístup bude ovlivňovat i další plánování výstavní a edukační činnosti v následujících letech vždy v 12–18 měsíčních cyklech.

1.2 Technické a produkční zajištění kulturního programu vernisáží, reprezentačních akcí muzea a kulturně – společenských akcí realizovaných v muzeu (ve spolupráci s Oddělením provozu VMO)

1.2.1 Výstavy roku 2024 dle prostor VMO

Sál sv. Kláry

Do konce června 2024
červenec až srpen 2023
Od 19. 9. 2024

Oprava kleneb (předpoklad)
Příprava výstavy Příběhy palných zbraní (předpoklad)
Příběhy palných zbraní (výstava roku 2024) (předpoklad)

Handkeho sál

Do 28. 4. 2024

Průmyslové muzeum císaře Františka Josefa v Olomouci
(pokračování výstavy z roku 2023)

17. 5.– 29. 6. 2024

44. ročník Amatérské soutěže fotografií

10. 7. 2024 – 5. 1. 2025

Lidé od vedle

Mánesova galerie

Do 14. 1. 2024

Černomoří a Ukrajina na historických mapách 16.–18. století

1. 2.– 31. 3. 2024

Nejstarší fotografie Olomouce

25. 4.– 23. 6. 2024

Restaurátorské projekty VMO

10. 7. 2024 – 5. 1. 2025

Lidé od vedle

Mendelův sál

Do 7. 1. 2024

Kameny pod mikroskopem

27. 1.–6. 4. 2024

Tmání

17. 5.–29. 6. 2024

44. ročník Amatérské soutěže fotografií

10. 7. 2024 – 5. 1. 2025

e Lidé od vedle

Chodba přízemí

17. 5.–29. 6. 2024
dle další domluvy

44. ročník Amatérské soutěže fotografií
e výstavy VSMO

1.2.2 Kulturní a vzdělávací akce na Zámku ČPK a ABL

5. 1. Tříkrálový koncert

klavírní koncert ve Velkém sále zámku v podání místní rodačky Venduly Urbanové, v současnosti působící v Paříži, za pěveckého doprovodu Lucie Laubové

29. 3.–1. 4. Velikonoce na zámku

tradiční akce zahrnující kostýmované prohlídky, řemeslné dílny a rodinnou hru v zámeckém parku.

27. 4. Večerní čarodějné prohlídky zámeckého parku

večerní strašidelné prohlídky zámeckého parku inspirované jeho historií
přes den zábavný program pro malé i velké včetně možnosti edukačního programu pro MŠ a ZŠ

18.–19. 5. Olomoucký fortel aneb Hanácké kování

již 3. ročník kovářské akce u oranžérie zámku

25. 5. Empírový den

šestý ročník zážitkové akce inspirované dobou Empíru ve spolupráci s Jane Austin CZ (YMCA Brno)

1. 6. Dětský den na zámku

tradiční akce k příležitosti Dne dětí

8.–9. 6. Víkend otevřených zahrad

mezinárodní akce s více jak dvacetiletou historií, která si klade za cíl zvýšit informovanost a povědomí lidí o zahradním umění, zahradní architektuře parcí.

5.–7. 7. Kostýmované prohlídky

humorné kostýmované prohlídky zámku

13. 7. Strašidlo Cantervillské

open-air divadelní představení v zámeckém parku

20.–21. 7. Josefkol

tradiční víkendová akce ve spolupráci s Muzeem kočárů z Čech pod Kosířem určená pro milovníky historie, koní a historických spřežení

17. 8. Zámecký ples

netradiční open-air zámecký ples využívající unikátní kulisy restaurované oranžérie

14.–15. 9. Dny evropského dědictví

akce v rámci DED s netradičním programem pro rodiny a divadlem v zámecké oranžérii

12.–13. 10. Podzim na zámku

akce si klade za cíl seznámit návštěvníky se zajímavostmi zámeckého parku v podzimních kulisách, součástí je i rodinná hra v zámeckém parku a program se zvířaty

25.–26. 10. Strašidelné prohlídky

tradiční velmi populární strašidelné prohlídky dušičkově vyzdobeného zámku

7.–8. 12. Vánoce na zámku

2Plán činnosti Historického oddělení VMO na rok 2024

Základní činnost všech pracovníků v rámci společenskovední části sbírky

- Inventarizace sbírek (inventarizační cyklus 2023–2038)
- Doplnění sbírkového fondu a podávání návrhů akviziční činnosti
- Příprava a digitalizace vybraných sbírkových předmětů v rámci schválené koncepce digitalizace VMO 2024
- Průběžná katalogizace sbírkových předmětů do II. stupně evidence
- Provádění oprav ve starší evidenci sbírkových předmětů v I. a II. stupni
- Aktualizace CES MK ČR
- Průběžná kontrola a konzervování předmětů za účelem jejich expozice nebo digitalizace
- Přesuny a nová uspořádání sbírkových předmětů v rámci depozitárních prostor dle aktuální situace
- Vyřizování agendy výpůjček sbírkových předmětů za účelem jejich vystavení mimo prostory VMO

Dlouhodobé výstavní projekty

- Rozpracování koncepce revitalizace expozice Olomouc, 15 století města (všichni kurátoři)
- Rozpracování koncepce revitalizace národopisné expozice Od kolébky do hrobu (M. Čadilová)
- Rozšíření expozice Příběh kamene o nově instalované předměty (S. Novotná, M. Šreková Doláková)
- Reinstalace expozice v Muzeu u Vodní branky v Uničově (H. Jakůbková, L. Hlubek)

Krátkodobé výstavní akce

- Nejstarší fotografie Olomouce (H. Jakůbková)
- Příběhy palných zbraní (K. Podolský)
- Sestra. Záhada portréту mladé dámy (M. Čadilová)
- Národní soutěž fotografi e 2024 (D. Šinkovská Mikolášková)

Externí restaurování sbírkových předmětů

- povlak na polštář, kolem 1600 (R. Šrek)
- grafiky a obraz, Fakulta restaurování UPCE v Litomyšli (R. Šrek)
- dva kusy nábytku, VOŠ restaurování Brno (R. Šrek)
- sádrové sochy Moudrosti, Aristotela a Herodota od sochařů F. Melnitzkého aj. Rössnera (R. Šrek) – čapka spolku Schlaraffia (A. Jakubcová)
- slunečník, Čechy 1830–1850 (M. Čadilová)
- Uničovský misál, VISK 4 a VISK 6 (J. Černý)

Publikační činnost

- odborní pracovníci budou v souladu s vnitřními výzkumnými úkoly připravovat odborné a populárně naučné texty za účelem jejich publikování
- vydání čísla 326/2023 Zpráv Vlastivědného muzea v Olomouci (M. Šreková Doláková, A. Jakubcová)

Spolupráce odborných pracovníků s vědeckými pracovišti

- garantování výuky Odborná praxe ve VMO v rámci KHI FF UP
- spolupráce s Katedrou výtvarné výchovy PdF UP v Olomouci při přípravě vybraných edukačních programů
- spolupráce s FF UPOL a FF MU na pravidelných exkurzích studentů oborů historie a dějin umění
- spolupráce při zajištění vzdělávací činnosti s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice
- spolupráce s Vyšší odbornou školou restaurování v Brně
- spolupráce s NPÚ ÚOP v Olomouci
- spolupráce při schůzkách MoW kartografické platformy UNESCO, vedené PhDr. et Mgr. Evou Novotnou, Ph.D., ředitelkou Mapové sbírky Univerzity Karlovy (A. Jakubcová)
- provedení spektrální analýzy bronzového depotu z Charvát, kat. úz. Čertoryje na Archeologickém ústavu AV ČR Brno (L. Hlubek)
- příprava a vydání publikace *Bücher des Mittelalters und der Frührenaissance aus und in Olmütz: Neue Sichtweisen und Erkenntnisse*, VMO a MÚ AV ČR (J. Černý)
- příprava výstavního katalogu *Příběhy palných zbraní*, VMO a Východočeské muzeum v Pardubicích (K. Podolský)

Přednášky pro veřejnost

- garantování komentovaných prohlídek u aktuálně probíhajících výstav a expozic
- vykonávání přednáškové činnosti pro Univerzitu 3. věku UP, VSMO a další subjekty

Účast na konferencích a seminářích

- zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG ČR (K. Podolský, M. Zdražil, V. Sovková) – zasedání Etnografické komise AMG ČR (M. Čadilová)
- mezinárodní numismatická konference (F. Hradil)
- 55. ročník mezinárodní konference archeologie středověku (L. Hlubek)
- Přehled záchranných archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 2023 (L. Hlubek)
- 25. ročník konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě (D. Šinkovská Mikolášková)
- účast na metodických poradách muzejních knihovníků Knihovnické sekce Moravskoslezského a Olomouckého kraje AMG ČR (D. Šinkovská Mikolášková)

Interní odborné úkoly jednotlivých pracovníků HÚ VMO

- příprava katalogových položek a textů do 1. dílu publikace o mincovnictví olomouckých biskupů v letech 1608–1662, (F. Hradil)
- Legenda hostýnská ve světle nového mincovního nálezu ze Slavkova, příprava odborného článku (F. Hradil)
- Olomoucká část nálezu moravských denárů z Morašic, příprava odborného článku (F. Hradil)
- příprava exponátů, fotografická dokumentace, psaní katalogových hesel k výstavě MUO, Olomouc město na třech pahorcích (F. Hradil, L. Hlubek)
- Soubor pozdně gotických kachlů z Náměstí Míru v Šumperku, příprava článku (L. Hlubek)
- Bronzový depot z Charvát, kat. úz. Čertoryje, příprava článku v odborném periodiku (L. Hlubek)
- Zpracování keramiky z intravilánu Spálova, příprava článku v odborném periodiku (L. Hlubek)
- Kolekce středověké keramiky z výzkumu kláštera ve Velké Střelné, příprava článku v odborném periodiku (L. Hlubek)

- práce na publikaci Cechovní insignie v muzeích Olomouckého kraje a s tím spojené výstavy. Výběr exponátů, příprava textu a popis, práce na scénáři výstavy (M. Zdražil)
- příprava podkladů k monografii Průmyslové muzeum císaře Františka Josefa v Olomouci (R. Šrek) – vytvoření soupisu výstav konajících se ve Vlastivědném muzeu v Olomouci v předchozích dvou desetiletích (A. Jakubcová)
- výzkum týkající se spolkového života v Olomouci mezi lety 1881 a 1938 (A. Jakubcová)
- výzkum týkající se akviziční historie fondu kraslic a fondu lidové výšivky (M. Čadilová)

3 Plán činností Přírodovědného oddělení VMO na rok 2024

Priority

- vydání přírodovědné řady **Zprávy VMO**, redakční příprava čísla 327/2024 (M. Bábková Hrochová) – zajištění adekvátního uložení vzorků radionuklidů – zřízení hlídaného a kontrolovaného pracoviště s trvalou cirkulací vzduchu
- pokračovat v zápisech do elektronické sbírkové evidence Demus (všechny podsbírký)
- spolupráce s PŘF a PdF UP se zapojením studentů VŠ do činnosti muzea (odborné praxe, semestrální, bakalářské a diplomové práce, odborné studie)
- sledování změn přírodních poměrů přírodovědných lokalit Olomouckého kraje (všechna pracoviště)
- postupné odstraňování nedostatků ve fondech způsobených v dřívějších obdobích (všechny podsbírký)
- postupné odborné zpracování sbírky fosilií Veleslava Langa a její umísťování do zásuvkových skříní, vytvoření dokumentace ke sbírkovým předmětům (T. Lehotský)
- vybudování nové expozice **Ohrožené druhy rostlin** na východním parkánu VMO nebo v atriu, ideálně formou řízených záhonů
- zahájení prací na revitalizaci expozice Příroda OK

Péče o sbírky

- externí desinsekce sbírek (2x plynování)
- doplňování sbírkových fondů PÚ: vlastní sběry, nákupy, dary
- min. 6,67 % inventarizace sbírkových předmětů v každé podsbírkce – cyklus 15 let
- pokračování v pořizování pomocné fotodokumentace v podsbírkách botaniky, Bryophyta, entomologie, Lichenes, všeobecná geologie, paleontologie (M. Krist, M. Kováček a T. Lehotský, M. Bábková Hrochová)
- převedení hromadné evidence u podsbírký Paleontologie na kusovou (T. Lehotský)
- odborné zpracování dílčí části sbírky spodnokarbonských fosilií V. Langa (T. Lehotský)
- pokračování na reorganizaci paleontologické podsbírký a vytvoření lokační knihy (T. Lehotský)
- postupné vytváření nových karet sbírkových předmětů v paleontologické podsbírkce (T. Lehotský)
- zařazování a evidence sbírky V. Langa – zapisování do DEMUSu, vytvoření katalogu, doplnění etiket ke sbírkovým předmětům, lepení inv. čísel na vzorky (T. Lehotský)
- zařazení části „Langovy sbírky“ do fondu všeobecné geologie – mechanoglyfy, tektonika, mineralogie, které svou povahou nebudou zařazeny do paleontologické sbírky. Využitelnost: spádová oblast regionálních geologických jednotek již zařazených ve sbírkách všeobecné geologie a mineralogie, výstavy, badatelská a výzkumná činnost. Převod z fondu paleontologie do všeobecné geologie po rozepsání čísel v CES (M. Kováček)
- výměna a doplnění obalového materiálu, poškozených etiket a nalepení nových inventárních čísel v paleontologické, geologické a mineralogické sbírce (T. Lehotský, M. Kováček)
- postupné zpracovávání entomologické sbírky ing. Paláska, kterou VMO získalo darem z katedry zoologie PŘF UP, předpokládaný přírůstek 1000 ks (M. Krist)
- vlastní sběry v rámci řešení úkolu „Regionální výzkum Heteroptera“ – předpokládaný přírůstek 100 ks (M. Krist)
- digitalizace lokalitních údajů entomologické podsbírký. Vzhledem k velikosti sbírky, která obsahuje přes 170 tisíc předmětů, je její digitalizace velký a časově náročný úkol, který není v silách současného personálu přírodovědného ústavu. V minulosti jsme udělali několik pokusů začít proces digitalizace lokalitních údajů buď s vlastními dokumentátory, nebo s pomocí brigádníků. Tyto pokusy se ale moc neosvědčily, protože pracovní kapacita daných pracovníků vyhrazená pro tento úkol byla vždy poměrně malá. Ideální by bylo získat zapáleného spolupracovníka na několik let na plný úvazek, čímž by bylo možné sbírku digitalizovat jednotným způsobem.

- chov kožojedů pro doplnění osteologické sbírky recentních obratlovců (P. Adamík)
- postupná katalogizace položek z exsikátové sbírky France Petraka *Flora Bohemiae et Moraviae exsiccata* a jejich zařazení do podsbírk mykologická (M. Bábková Hrochová)
- přesun podsbírek Lichenes, Bryophyta a mykologická v rámci botanického depozitáře spojený s revizí systému jejich uspořádání a jeho úpravami do podoby odpovídající současným poznatkům a požadavkům na tyto specializované herbáře (M. Bábková Hrochová)
- reorganizace depozitáře botanických herbářových položek – pokračování z roku 2023 – jde o postupné rozvolňování celé sbírky tak, aby každá krabice měla kapacitu pro pojmnutí nově přibývajících položek z akvizic od botaniků. Zároveň se provádí uspořádání od nejstarších položek k nejmladším v každé složce každé krabice, a provádí se i revize botanického systému (J. Kočendová)
- doplňování evidenčních záznamů sbírkových předmětů (DEMUS aj.)
- zápis do CES dle zákona – všechny podsbírk
- průběžná revize vhodnosti úložních parametrů sbírkových předmětů – všechny podsbírk

Vědecko-výzkumná a odborná činnost

- základní výzkum a dokumentace přírodních poměrů na Moravě a Slezsku. Činnost představuje náplň práce každého kurátora. Předpokládá se, že tento monitoring probíhá každý rok a v případě zajímavých nálezů je např. publikována nálezová zpráva (všechna pracoviště)
- sledování změn přírodních poměrů přírodovědných lokalit (všechna pracoviště)
- makroskopický popis mineralogických vzorků v podsбірce mineralogie tam kde to není dosud uvedeno. Využitelnost: doplnění databáze Demus a následný export, v případě zájmu badatelů není nutná osobní návštěva, popř. doplnění o fotografickou dokumentaci ve sbírce pro potřeby archivu VMO a badatelské činnosti. Průběžně po celou dobu práce kurátora, v současné době je takto zpracováno přibližně pouze 5 % sbírky. (M. Kováček)
- geologie krasu: doplnění fondu o studijní materiál z fondů mineralogie a geochemie krasu (jeskyň výplně, sintrové útvary, M. Kováček)
- pokračování v badatelské činnosti T. Machače o luminiscenci a fluorescenci krasových útvarů devonských regionálně geologických jednotek. Průběžně během období studia badatele, předpoklad do r. 2027 (M. Kováček)
- mineralogický výzkum Hrubého Jeseníku ve spolupráci s M. Nepejchalem, minerogeneze v Západních Karpatech, ověřování stavu lokalit, vyhledávání lokalit podle starých popisů (M. Kováček)
- výzkum a systematické zařazení skupiny loděnkovitých ze sbírky V. Langa, předpokládané výstupy: Zprávy VMO, konference Paleozoikum (M. Kováček)
- paleontologie a fosilní stopy Drahanské vrchoviny a Nízkého Jeseníku (T. Lehotský)
- dokumentace paleontologických lokalit v terénu – především souvisejících se sbírkou V. Langa (T. Lehotský)
- výzkum spodnokarbonských fosilií moravického a hradecko-kyjovického souvrství Nízkého Jeseníku (T. Lehotský)
- paleontologie exotických valounů od Bystřice nad Olší (T. Lehotský)
- paleontologické lokality mořského miocénu na Moravě (T. Lehotský)
- zpracování fosilií lokality Ježkovice – myslějovické souvrství drahanského kulmu (T. Lehotský)
- spolupráce s Národním památkovým ústavem – makropetrografie světeckých sloupů (T. Lehotský)
- vědecká kresba v přírodovědných oborech se zaměřením na vytvoření obrazových podkladů pro ucelený informační systém dřevin Arboreta Bílá Lhota. Vytváření souborů perokreseb k jednotlivým druhům dřevin včetně předchozí přípravy materiálu a jeho nafocení pro další zpracování a následné doplnění o doprovodné texty. Kresby a texty jsou využívány k výrobě informačních tabulek rozmístěných v prostoru arboreta. Lze je využít i v internetové prezentaci, tiskovinách, při výstavách. Jednotlivé grafické listy jsou ukládány do podsbírk botanika-Diversae (M. Bábková Hrochová)
- rozvoj podsbírk Banka semen ohrožených druhů rostlin – BSOD. Akvizice semen z území ČR, převážně získaných od pracovníků správ národních parků a chráněných krajinných oblastí. Sběr vzorků z kultury expozice VMO. Provádění testů klíčivosti a další výsev a sběr semen (J. Kočendová)
- rozvoj Botanické podsbírk: akvizice sbírkových předmětů převážně z území ČR, ale i ze zahraničí vzhledem k rozsahu této podsbírk, která je 5. největší sbírkou v ČR a sběry i historicky přesahují hranice ČR. Postupné převedení dat o taxonech ve sbírce do online databáze Pladias – hlavně

formou zpřístupnění herbáře odborníkům, kteří jednotlivé taxony zpracovávají; taktéž zadávání vlastních zajímavých nálezů do databází menšího rozsahu (Nálezová databáze ochrany přírody, Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS) (J. Kočendová)

- dlouhodobý monitoring dutinových pěvců. V roce 2024 budou pokračovat dlouhodobé studie dutinových hnízdičů, které provádíme na lokalitě Velký Kosíř od roku 1997 a na Sovinecku od roku 2005. Získaná data průběžně zpracováváme do podoby vědeckých studií o biologii pěvců, zejména lejska bělokrkého, a příležitostně i o výskytu bezobratlých v budkách. Z těchto jsme dosud zpracovali například klíšťata nebo mouchy rodu *Protocalliphora*, data máme nasbíraná i o pavoucích a blechách. Dlouhodobé studie jsou nezbytné pro pochopení, zda a jak jsou organismy schopny přizpůsobovat se měnícímu se prostředí, například současnému globálnímu oteplování. (M. Krist a P. Adamík)
- faunistický výzkum Heteroptera. Entomologická podsbírka patří sice počtem sbírkových předmětů mezi ty největší, které VMO vlastní, ale je taxonomicky dost nevyvážená. Naším cílem je proto taxonomicky entomologickou podsbírku rozšiřovat. Dlouhodobě proto doplňujeme sbírku o zástupce ploštic, jejichž sběrem v regionu také získáváme důležité faunistické údaje. Nálezy zajímavých, třeba ohrožených nebo naopak invazních, druhů se také budeme snažit publikovat. (M. Krist)
- studium zoonóz u drobných hlodavců na území Olomouckého kraje. Zaměření na bakterie rodů *Bartonella* a *Borrelia* (P. Adamík)
- monitoring výskytu klíšťat na vybraných lokalitách a mapování výskytu nově se šířících druhů (P. Adamík)
- dlouhodobý monitoring stavu početnosti ptáků na vybraných lokalitách Olomouckého kraje. Liniové sčítání druhů ptáků probíhá každoročně v několika termínech v rámci programu České společnosti ornitologické (P. Adamík)
- zahájení mapování hnízdního rozšíření ptáků v přírodním parku Sovinecko (P. Adamík)
- základní floristický průzkum hlavní akviziční oblasti Vlastivědného muzea v Olomouci (především území Olomouckého kraje) v oborech bryologie, mykologie, lichenologie. Floristický průzkum přináší průběžné informace o rozšíření druhů rostlin (v širším pojetí i hub). Dlouhodobý sběr dat je pak základem pro poznání změn rozšíření jednotlivých druhů v prostoru i čase a je všestranně využitelný jako zdrojový materiál při dalších výzkumech. Výstupem jsou pravidelné přírůstky vlastní akviziční činnosti do podsbírek Bryophyta, Lichenes a mykologická i sběr výstavního materiálu a fotografická dokumentace použitelná při realizaci výstav a expozic. Výzkum je realizován průběžně, vzhledem ke studovaným skupinám v průběhu celého roku (M. Bábková Hrochová)
- muzeologický průzkum barokního herbária – stanovení *materia medica* a jejich zdrojových taxonů na základě signatur dochovaných z 19. a 20. století (M. Bábková Hrochová, J. Kočendová)
- odborné zpracování exsikátové sbírky France Petraka *Flora Bohemiae et Moraviae exsiccata*. V kolekci je několik desítek typových položek – nejzásadnějšího vědeckého materiálu, na jehož základě byly popsány nové druhy. U všech položek je nutné jejich zápis do elektronické evidence spojit s překladem z němčiny do češtiny, dohledáním historických lokalit a převodem do aktuální nomenklatury. U typového materiálu je nutná fotodokumentace herbářové položky s měřítkem a barevnicí + herbářové schedy a, umožní-li to stav položek, zhotovení mikroskopických preparátů a mikrofotografií (M. Bábková Hrochová)
- postupné odborné zpracovávání materiálů ve fondech a jejich rozšiřování vlastní sbírkotvornou činností – všechny podsbírky

Zahraniční vědecko-výzkumná činnost

- spolupráce na výzkumu migrace pěvců pomocí geolokátorů, Schweizerische Vogelwarte Sempach, Švýcarsko (P. Adamík)

Prezentace a publikace

- práce na článku Mykologické položky France Petraka ve sbírce Vlastivědného muzea v Olomouci – článek o významné herbářové kolekci mykologa a fytopatologa světového formátu F. Petraka, která je odborně zpracovávána od roku 2022, předpoklad dokončení v roce 2025 (M. Bábková Hrochová)
- olomoucké barokní herbárium a jeho *materia medica* v 19. a 20. století. Recenzovaný článek do Zpráv VMO (M. Bábková Hrochová, J. Kočendová)

- publikace ve spolupráci s KGE/PřF UP, výzkum minerálů skupiny chloritoidu, Bc. Anna Lusková (M. Kováček)
- článek typu muzeálie (Zprávy VMO) o proběhlých výstavách – Kameny pod mikroskopem (M. Kováček)
- prezentace činnosti geologicko-mineralogického oddělení na semináři Geologické sekce AMG Spišská Nová Ves (M. Kováček)
- migrační ekologie vybraných druhů pěvců v středoevropském regionu. Příprava odborné studie (P. Adamík)
- sezónní dynamika klíšťat. Příprava odborné studie (P. Adamík)
- Kvantifikace hlasové aktivity plchů pro využití v monitoringu. Odborný článek do impaktového časopisu (P. Adamík)
- Změny v intenzitě rodičovské péče během stárnutí jedince. Odborný článek v přípravě (M. Krist)

Ediční činnost

- přírodovědná řada Zpráv VMO, redakční příprava čísla 327/2024

Konference a semináře

- konference Moravskoslezské paleozoikum 2024, abstrakt ve sborníku (T. Lehotský, M. Kováček)
- konference Zoologické Dny 2024, Ostrava (P. Adamík, M. Krist)
- seminář muzejních geologů 2024 Liptovský Mikuláš (T. Lehotský, M. Kováček)
- floristické kurzy pořádané ČSOP, ČBS (J. Kočendová, M. Bábková Hrochová)
- oborové semináře pořádané AMG (všechna odborná pracoviště)
- International Dormice Conference, Giessen, Německo. Podílení se na odborné náplni konference (P. Adamík, jako člen vědeckého výboru konference)

Expozice a výstavy

- terénní sběr přírodnin pro výměnu poškozených předmětů v Přírodovědné expozici Olomouckého kraje: dle potřeby všechna odborná pracoviště
- zajišťování zápůjček naší putovní autorské výstavy **Milování v přírodě** – v roce 2024 instalace: Muzeum Brněnska ve Šlapanicích, Muzeum a galerie v Prostějově (M. Krist, P. Adamík)
- **Expozice ohrožených druhů rostlin** – spolupráce na tvorbě expozice a péči o pěstované rostliny; snaha o realizaci projektu přesunu expozice na východní parkán do řízených záhonů a její rozšíření o expozici léčivých a kořeninových rostlin ve spolupráci s VÚRV (J. Kočendová, M. Bábková Hrochová)
- Práce na koncepci autorských výstav do prostoru Mendlova sálu: *Keltský stromokruh* – stromy v keltském stromovém kalendáři a stromokruhu, *Léčivé stromy* – stromy, jejichž části se sbírají jako léčivé rostliny, *Vánoce očima biologa* – rozbor Štědrého dne pohledem přírodovědců: druhy stromů, které se používají jako stromeček; ryby na vánočním stole; složení bramborového salátu; koření do cukroví; obilí – mouka na pečení a sláma na ozdoby, *Pulvis sympathicus* – návaznost na barokní herbárium, prezentace léčivých rostlin a léčiv jiného původu, které se dříve používaly (M. Bábková Hrochová), *Od rostliny k léku a zpět* (J. Kočendová)
- Příprava výstavy **Underground – Svět pod zemí**: Výstava podchycující svět pod zemí v celé jeho pestré škále, od rostlin, hub, živočichů, zkamenělin po pedologii a geologii. Přesah i do archeologie a stop lidské činnosti (celý PÚ)

Dílny a exkurze (vlastní)

- **Muzejní noc**, odborné komentované prohlídky
- **komentované prohlídky, exkurze, rozhovory pro media, příspěvky na sociální sítě: průběžně dle potřeby** – všichni odborní pracovníci
- příprava krajského kola Geologické olympiády 2024 (T. Lehotský, M. Kováček)
- komentované prohlídky pro VSMO – Olomoucký park Bezručovy sady – geologie města Olomouce, ukázky měření geologickým kompasem (M. Kováček)
- ornitologická exkurze pro tábor mladých přírodovědců v Jeseníkách (P. Adamík)
- ornitologické vycházky – jaro a podzim (P. Adamík)
- členství v porotě krajského kola přírodovědné soutěže „Zlatý list“ (M. Krist)
- exkurze pro žáky ZŠ na lokalitu s hnízdními budkami na Velkém Kosíři (M. Krist)

- *Bylinky na čaje i koření* – dlouhodobá spolupráce s MŠ Domašov u Šternberka, pomoc s pěstováním léčivků na školní zahradě, konzultace a určování rostlin v terénu, 1x ročně dílna s mícháním čajových a kořenících směsí (M. Bábková Hrochová)
- *Kytky pod zákonem* – komentovaná prohlídka Expozice ohrožených druhů rostlin (M. Bábková Hrochová, J. Kočendová)

Muzejní pedagogika

- konzultační činnost při přípravě přírodovědných aktivit do nové expozice

Vzdělávání pracovníků

- determinační semináře pořádané AMG, AOPK a ČBS (J. Kočendová, M. Bábková Hrochová)
- semináře katedry geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v rámci předmětů KGE APE2, APGO2 A APGO4 otevřené i veřejnosti (M. Kováček)
- oborový seminář geologické sekce AMG Liptovský Mikuláš – Spišská Nová Ves (M. Kováček)

4Plán činnosti Oddělení péče o sbírky VMO v roce 2024

Základní činnost všech pracovníků oddělení

- participace na postupné systematické digitalizaci sbírky VMO (viz Vnitřní směrnice k provádění digitalizace č. 001/PRO/2023), realizace výstupů výzvy Národního plánu obnovy MK ČR (v případě schválení dotace), kooperace při revitalizaci expozic VMO.

Odborná knihovna (S. Novotná)

- koordinace systematické digitalizace sbírky VMO
- katalogizace a rekatalogizace knihovního fondu v elektronickém katalogizačním systému Verbis a související navyšování počtu svazků ve webovém veřejně dostupném katalogu Portaro
- revize odborné knihovny dle zákona 257/2001 Sb.
- systematická katalogizace dosud neuceleně evidovaných řad periodik v katalogizačním systému Verbis
- akviziční činnost
- převod vybraných svazků knih z odborné knihovny VMO do sbírkové knihovny VMO s přidělením statutu sbírkových předmětů
- účast celostátním semináři knihovníků muzeí a galerií AMG ČR, účast na Metodických poradách sekce muzejních knihoven AMG
- knihovnicko-bibliografické, referenční a informační služby uživatelům z řad pracovníků VMO i veřejnosti
- výpůjční služby a MVS dle aktuálních požadavků, evidence výpůjček
- zasílání povinných výtisků publikací VMO, zasílání publikací formou výměn v rámci ČR i do zahraničí.

Fotoarchiv (D. Šinkovská Mikolášková)

- správa fotoarchivu VMO (digitalizovaný a nedigitalizovaný materiál, zvl. negativy, diapozitivy, filmy) – evidence fotografické dokumentace sbírek VMO a dalšího fotografického materiálu souvisejícího s činností VMO (výstavy, vernisáže apod.)
- zprostředkování obsahu fotoarchivu nejen interně v rámci činnosti VMO, ale především odborné i laické veřejnosti (včetně poskytování reprodukčních práv).
- participace na digitalizačních projektech
- postupná systematická digitalizace dosud nedigitalizovaného nesbírkového materiálu stávajícího fotoarchivu (zvl. negativy, diapozitivy, filmy) a jejich případný převod do sbírkových fondů VMO
- aktualizaci podmínek poskytování reprodukčních práv VMO
- administrace aplikace (databáze) SAFE
- balení negativů do odkyselených obálek a boxů, ukládání do kartoték, revize stavu
- třídění fotodokumentace v digitálním archivu, doplňování metadat k jednotlivým snímkům
- Národní soutěž fotografie 2024
- zaevidování snímků z projektu „Virtuální muzeum ve výuce“

Ateliér fotografie (P. Rozsival)

- fotodokumentace sbírkových předmětů VMO, resp. snímání obrazového záznamu o objektu jak přímým snímáním objektu samotného, tak převodem jeho dosavadní analogově zaznamenané dokumentace, plán digitalizace – viz Vnitřní směrnice k provádění digitalizace č. 001/PRO/2023
- zhotovování fotografií ze sbírkových negativů
- digitální fotografické dokumentace jevů, událostí a předmětů v reálném světě, zvl. přírodovědného charakteru
- fotografická dokumentace vernisáží, výstav a akcí pořádaných VMO, provádění fotoreportérské práce dle pokynů
- příprava fotografických digitálních výstupů k tvorbě katalogů i prezentaci na internetu (zvl. výstava Příběhy palných zbraní)
- tvorba katalogu k výstavě Příběhy palných zbraní
- účast na seminářích, workshopech a dalších akcích dle aktuální nabídky.

Konzervátorské pracoviště (M. Stecker, D. Wlczková, A. Piňosová)

- odborná péče a ochrana sbírkových předmětů v rámci preventivní i sanační konzervace, zvl. se zaměřením na sbírkové předměty zvolené jako prioritní v rámci plánu digitalizace sbírky VMO (viz Vnitřní směrnice k provádění digitalizace č. 001/PRO/2023) a sbírkové předměty pro aktuální výstavy v roce 2024.
- účast na konferencích: Konference konzervátorů – restaurátorů a Textil v muzeu pořádaných Metodickým centrem konzervace Technického muzea v Brně (MCK)
- účast na seminářích a workshopech a dalších domácích akcích nabízených MCK
- odborná stáž v MCK zaměřené na restaurování a konzervaci kovů
- odborná stáž v Národním muzeu za účelem získání dalších zkušeností a prohloubení odborných poznatků
- zpracovávání konzervátorských karet
- spolupráce se Střední školou řezbářskou Tovačov a Střední uměleckoprůmyslovou školou sklářskou Valašské Meziříčí na odborných praxích
- odborná poradenská a konzultační činnost.

Digitalizační pracoviště (od 1. 7. 2024)

- systematické digitalizaci sbírky VMO, resp. skenování sbírkových předmětů, postprodukce a elektronická evidence sbírkových předmětů (viz Vnitřní směrnice k provádění digitalizace č. 001/PRO/2023)
- zajištění provozu digitalizačního pracoviště (S. Novotná)

5Plán činnosti TLK VMO na rok 2024

- Příprava nominací na reprezentativní seznamy TLK OK (předpokládaný počet: 1 nominace na titul Mistr tradiční rukodělné výroby OK, 1 nominace nemateriálního statku TLK OK).
- Koordinace dvou jednání Pracovní skupiny pro TLK OK (srpen, říjen).
- Účast na pracovní skupině k Akčnímu plánu koncepce kultury OK.
- Redokumentace nemateriálního statku 4/2017 Vodění krále a královničky v Rájci u Zábřeha.
- Doplnění a vydání publikace Mistři tradiční rukodělné výroby OK (3. vydání, Ediční plán OK na rok 2024, realizace do konce roku 2024).
- Správa a průběžná aktualizace webových stránek TLK.
- Organizace 6 workshopů tradiční lidové kultury (ve spolupráci s VSMO).
- Spolupráce s edukačním oddělením VMO na přípravě edukačních programů pro školy (Velikonoce, Vánoce, řemeslné dílny).
- Spolupráce s PR oddělením VMO na tvorbě popularizačně naučných videí dokumentujících tradiční rukodělné postupy.
- Organizace akce European Folk Day (23. 9. 2024)
- Prezentace Mistrů TRV OK na Podzimní Flóře Olomouc 2024.

6 Plán činnosti zámeckého areálu Čechy pod Kosířem a ABL pro rok 2024

Zámek Čechy pod Kosířem si od svého otevření v dubnu 2016 vybudoval pozici jedné z nejnavštěvovanějších památek Olomouckého kraje. Díky tomu jsou však na něj kladeny čím dál větší požadavky – zvyšování kapacit a nové akce pro návštěvníky na straně jedné, ochrana inventáře areálu a provozní možnosti na straně druhé.

Rok 2023 znamenal návrat k normálnímu „předkoronavirovému“ stavu. Rok 2024 přinese nové výzvy např. s pokračujícím se zvyšováním cen energií. Vzhledem k očekávané ekonomické situaci očekáváme stagnaci nebo i pokles počtu návštěvníků zámku v placených expozicích zámku. Oproti tomu pozorujeme nárůst návštěvnosti zámeckého parku, což nese zvyšující se nároky na jeho údržbu. Tento trend bude zřejmě pokračovat, čemuž se bude nutno v následujícím období věnovat po stránce provozní i bezpečnosti osob a majetku.

Rekonstrukční práce

Je vydáno stavební povolení na VI. etapu rekonstrukce zámku, která by se měla týkat obou podlaží severního a východního (s výjimkou tzv. appendixu) křídla zámku a vnitřního nádvoří. Bohužel se prozatím nepodařilo získat finanční prostředky.

Z důvodu přílišné nákladnosti původně uvažované VI. etapy rekonstrukce navrhujeme sled méně nákladných rekonstrukčních akcí, které budou mít za cíl postupnou revitalizaci celého areálu.

Stavební povolení máme také na revitalizaci zámeckých rybníků. Stále se zhoršující stav zámeckých rybníků si v roce 2022 vyžádal vypuštění tzv. Velkého rybníku. Za dané situace se snažíme zajistit jejich provoz tak, aby neohrožovaly své okolí. Bohužel v současnosti neplní ani estetickou ani provozní funkci a náletové rostliny bude nutno v případě nezahájení revitalizace nutno externí firmou odstranit.

Bude třeba řešit zhoršující se stav zámecké kotelny a dalších dosud nerekonstruovaných částí zámku. Taktéž je třeba zvýšená údržba namáhaných prvků již rekonstruovaných částí (nátěr oken apod.).

Provoz zámeckého parku

V posledních letech zámecký park velmi trpí extrémními klimatickými podmínkami, které navyšují požadavky na údržbu dřevin. V roce 2024 budeme pokračovat s kontinuální arboristickou péčí o dřeviny, které byly v minulých letech ošetřovány pouze nárazově.

Hodláme zkultivovat prostor tzv. Kellerbergu, kde bude vytvořena odpočinková zóna mimo hlavní trasy v zámeckém parku. V mimosezónním provozu bude docházet také k drobným úpravám, do-
sadbám apod., vedoucích k rozvoji parku.

V zámeckém parku plánujeme vytvořit stezku využívající QR kódy. Tímto způsobem umožníme návštěvníkům vidět park díky historickým fotografiím jak se změnil za posledních cca 100 let.

Prohlídkové trasy

Vzhledem k faktu, že velká část inventáře zámeckých expozic je zapůjčená od množství institucí i fyzických osob, bude v roce 2024 zapotřebí vyjednat prodloužení zápůjční doby. Jedná se hlavně o zápůjčky z Národní galerie v Praze, Moravské galerie v Brně, Národního památkového ústavu, prostějovského muzea a dalších.

Pro následující rok se připravují změny atraktivnějších expozic, např. dojde k instalaci nových květináčů hodicích se do historických interiérů, doplníme fotografií i Silva-Tarouců v současnosti žijících v Bavorsku, s nimiž plánujeme další spolupráci na poznání historie zámku i tohoto rodu. Plánuje se modernizace filmové expozice Zdeňka a Jana Svěrákových.

Ve výstavních prostorách pod pokladnou zámku chystáme expozici zámeckých pověstí v komiksové podobě.

Novinkou budou zvažované pracovní listy pro mladší návštěvníky k prohlídkovým trasám.

Propagace

Zámecký areál je soustavně cíleně propagován ve vybraných médiích regionálního rázu, v čemž se bude pokračovat. Budeme usilovat o rozšíření propagace i do dosud ne plně využívaných médií (např. rozvoj propagace na internetu) a do vzdálenějších regionů s cílem přilákat návštěvníka i z oblastí mimo Olomoucký kraj. Vedle propagace akcí se v roce 2024 hodláme zaměřit na zámecké expozice a zviditelnění nových „balíčků“ zážitků poskytovaných na našem zámku. Budeme pokračovat v propagační akci na modernizaci parkového mobiliáře „Kup si svou lavičku“. Na přesné podobě propagace zámeckého areálu budeme spolupracovat s vedením VMO a marketingovým oddělením.

V roce 2024 plánujeme modernizaci informačního systému v zámeckém areálu, zvláště u hlavního vstupu do zámeckého parku v souvislosti se změnou loga zámku a Vlastivědného muzea v Olomouci.

Edukace

Zaznamenáváme stoupající zájem o edukační programy na zámku Čechy pod Kosířem, které si již získaly značný ohlas u vzdělávacích institucí z širokého okolí. Z toho důvodu počítáme s posílením edukačních pracovníků zaměstnaných na zámku na dohodu o provedení práce pod vedením naší stálé edukační pracovnice.

Edukační programy doplňují a obohacují akce na našem zámku stejně jako jednotlivé zámecké expozice. Pro příští rok počítáme s přípravou propagačního materiálu pro edukační programy na našem zámku.

Zaměstnanci

V plánu je částečná obměna na pozicích zaměstnanců, Očekáváme příchod nového pracovníka na pozici úklidu a pokladny a plánujeme doplnit stav zahradníků starajících se o zeleň v zámeckém areálu.

Doplňková činnost

Pro rok 2024 máme již obsazeny všechny volné termíny možných pronájmů prostor, primárně pro pořádání svateb včetně hostin a pronájmů pro akce, což bude znamenat vyšší pracovní zatížení zaměstnanců.

Prvních čtrnáct dní v červenci budou vyhrazeny prostory v zámeckém areálu využity fi lmaři, kteří mají v plánu točit fi lmovou operetu „Lázeňská sezóna“.

Kavárna

Od počátku roku 2024 bude zámecká kavárna provozována novým nájemcem.

Akce

Za uplynulé roky, kdy je zámek otevřen veřejnosti, byla prokázána úspěšnost většiny akcí, které se v zámeckém areálu konají již dlouhodobě, ale i těch, jejichž tradice byla založena teprve v nedávných letech. Díky projektu „Kulturní léto na zámku Čechy pod Kosířem“ na tyto úspěšné akce navazujeme a nabídku dále rozšiřujeme o akce nové s vysokým potenciálem atraktivnosti pro veřejnost.

6.1 Plán akcí ZČPK na rok 2024

5. 1. Tříkrálový koncert

klavírní koncert ve Velkém sále zámku v podání místní rodačky Venduly Urbanové, v současnosti působící v Paříži, za pěveckého doprovodu Lucie Laubové

29. 3.–1. 4. Velikonoce na zámku

tradiční akce zahrnující kostýmované prohlídky, řemeslné dílny a rodinnou hru v zámeckém parku

27. 4. Večerní čarodějné prohlídky zámeckého parku

večerní strašidelné prohlídky zámeckého parku inspirované jeho historií
přes den zábavný program pro malé i velké včetně možnosti edukačního programu pro MŠ a ZŠ

18.–19. 5. Olomoucký fortel aneb Hanácké kování

již 3. ročník kovářské akce u oranžérie zámku

25. 5. Empírový den

šestý ročník zážitkové akce inspirované dobou Empíru ve spolupráci s Jane Austin CZ (YMCA Brno)

1. 6. Dětský den na zámku

tradiční akce k příležitosti Dne dětí

8.–9. 6. Víkend otevřených zahrad

mezinárodní akce s více jak dvacetiletou historií, která si klade za cíl zvýšit informovanost a povědomí lidí o zahradním umění, zahradní architektuře parcí, zahradách a veřejných prostorech netradiční formou odhalujících jejich běžně skryté příběhy a přinést lidem zážitek z poznání.

5.–7. 7. Kostýmované prohlídky

humorné kostýmované prohlídky zámku

13. 7. Strašidlo Cantervillské

open-air divadelní představení v zámeckém parku

20.–21. 7. Josefkol

tradiční víkendová akce ve spolupráci s Muzeem kočárů z Čech pod Kosířem určená pro milovníky historie, koní a historických spřežení

17. 8. Zámecký ples

netradiční open-air zámecký ples využívající unikátní kulisy restaurované oranžérie

14.–15. 9. Dny evropského dědictví

akce v rámci DED s netradičním programem pro rodiny a divadlem v zámecké oranžerii

12.–13. 10. Podzim na zámku

akce si klade za cíl seznámit návštěvníky se zajímavostmi zámeckého parku v podzimních kulisách, součástí je i rodinná hra v zámeckém parku a program se zvířaty

25.–26. 10. Strašidelné prohlídky

tradiční velmi populární strašidelné prohlídky dušičkově vyzdobeného zámku

7.–8. 12. Vánoce na zámku

tematické kostýmované prohlídky zámku, vánoční minitrh, dílničky a koledování na nádvoří zámku

Další akce zatím bez upřesnění data a programu

Coursing v zámeckém parku – psí závody určené pro veřejnost

Dětská odpoledne – akce pro děti vyplněné hrami a dílničkami

Letní biatlon – amatérská sportovní akce pro děti i dospělé

Divadelní představení ve spolupráci s MDO, koncerty

7Plán činnosti – Produkční a provozní oddělení VMO na rok 2024

Vize 2024 – základní souhrn

– Vizuální styl muzea v přímém propojení s moderním orientačním systémem muzea
– Příprava a postupné řešení nového vizuálního stylu prostor chodeb a na to navazujícího orientačního návštěvnického systému. Aktuálně je již rozpracován a připraven základní návrh dané vizualizace, který obecně ukazuje směr nového, moderního, čistého vizuálu v propojení i s novým orientačním systémem VMO apod.

Technický upgrade stálých expozic

širší debata, případně první reálné cíle/ kroky, v rámci vizí aktualizace a modernizace stálých expozic muzea, kdy udržitelnost expozic se v ČR pohybuje kolem 10 let (v zahraničí je tato mez ještě nižší). Stávající hlavní stálé expozice přírody a historie byly otevřeny v roce 2012. Expozice muzea by měly být propojeny „jedním příběhem“, který provede návštěvníka muzeem za pomoci například audio průvodce, také tematicky v propojení s vybudováním relaxačně – edukačních zón. Celkovým cílem by mělo být zefektivnění působení na návštěvníka, široká a moderním stylem pojatá prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního i přírodního dědictví v plném rozsahu, dále v přesahu na kulturně – vzdělávací – společenskou – environmentální rovinu v zaměření na návštěvníka, v jeho edukačním obohacení na základě zprostředkovaného 3D – 5D osobního prožitku v reálné a moderní/ aktualizované simulaci dané skutečnosti, a to pomocí zvuků a speciálních efektů v možném přímém propojení s 3D virtuální realitou, v rámci daných expozic. Projekt by měl naplňovat a rozvíjet zásady prorodinné politiky, napomáhat odstraňování bariér a účinně motivovat k ochraně klimatu i životního prostředí.

Potřeba je minimálně jednat ve směru přípravy alespoň interaktivních a zážitkových doplnění stávajících stálých expozic muzea dle stávajícího trendu tvorby nových moderních expozic v ČR, a to včetně realizace alespoň základního technického moderního do-vybavení daných expozic (zatemnění, výstavní expoziční svítidla, základní obsahový upgrade apod.).

Technické – projektové řešení výstavního světelného parku výstavního prostoru kostela sv. Kláry

je třeba se také v rámci probíhající přípravy a realizace rekonstrukce kleneb výstavního prostoru sv. Kláry, věnovat i oblasti nového světelného parku daného prostoru. Nyní se k tomuto naskytá jedinečná příležitost:

- kompletní vyklizení prostoru
- deinstalace stávajícího světelného parku, který je již reálně za hranou své životnosti a silně za hranou kritérií splňujících dnešní nároky na výstavní svítidla.
- příležitost pro instalaci nového světelného parku – lešení = přístup zde je ovšem třeba:
 - finanční pokrytí (stanovení finančního budgetu)
 - dle stanoveného finančního budgetu vypsání výběrového řízení na vytvoření projektu výstavního světelného parku sv. Kláry
 - následná realizace v rámci probíhající rekonstrukce výstavního prostoru

pozn. I.: jelikož se jedná o hlavní a velice unikátní výstavní prostor VMO/Olomoucka, je třeba také počítat, že s největší pravděpodobností se v tomto případě nelze vyhnout vyšším nákladům, které se rozhodně nebudou pohybovat v řádu deseti tisíců

pozn. II.: vrácení stávajícího světelného systému zpět po rekonstrukci by bylo velice neproduktivní vzhledem k tomu, že daný systém je již reálně mimo svoji životnost a plnohodnotné využití.

Nová vymezení a modernizace pracovní náplně

vzájemná spolupráce v rámci technických oddělení muzea s ohledem na začlenění moderních trendů a současných technických nároků přípravy, tvorby a realizace výstav do budoucna.

Provozní oddělení muzea

- cílené soustředění se na technickou údržbu budov (správa budov)

- komplexní řešení řešení technické IT oblasti VMO v propojení technických podmínek zaměstnancům muzea v přímé linii s technickým zázemím a postupným technickým upgradem v dané oblasti obecně
- spolupráce, dle potřeby, s výstavní částí produkčního oddělení na realizaci projektů muzea (výstavy, eventy apod.)

Produkční oddělení muzea

produkční část

- kompletní příprava a realizace všech projektů muzea

výstavní část

- spolupráce, dle potřeby, s provozním oddělením na realizaci projektů muzea (výstavy, eventy apod.)
- personální/ profesní posílení výstavního oddělení i vzhledem k zefektivnění práce oddělení a začlenění moderních trendů realizace projektů muzea

recepce

- zefektivnění chodu recepce
 - ražení trendu „lidského a příjemného“ přístupu a servisu návštěvníkům muzea, jejich potřeb

